

Latweefch u Awises.

Nr. 26. Zettortdeena 25ta Juhni 1836.

Meschu walloda kaiminu starpå.

(Skattees Nr. 24.)

Ansis. Kà tad zittadi buhschu runnaht? Woi tad mesch fungam ne peederr, un woi labbam brihwneekam peeklahjahs ubbagam lihds deedeleht un luhgt, ko tizzigi strahdadams pats warr pelnites un gohdam aismakfaht? — Slavehets Deewos! wehl fungi pehz mescheem muhs deesgan schehlo un palihds, un dohd kas waijaga; bet to meschu kehschanu tikkai ne gribb, un sahdsibu ne zeefch; to sohda kà peenahkahs. Ja gribbi finnaht kà fwestchás semmés ar mescheem dsihwo, kà tohs tur kohpj un fehj un audse un sarga, kà wissdahrgaku mantu, zik tur semneeki malkas dabbu, kà dahrgi tur malku mafsa, kà saftigi un taupigi tur ar malku dsihwo, un kà gruht un it neschehligi tur nosohd mescha saglus un pohtitajus; tad eij pee muhsu mahzitaju, kas zittus gaddus Sakschu semmë dsihwojis, echo wissu ar sawahm azim redsejis. Tahdam wihrat warr tizzeht ko fakka; tas tew stahstihs par ko tew brihnumbs buhs to dsirdeht. Tad sawu Deewu teifsi, ka ne effi Sakschu semneeks, bet Kursemmes wihrs. Nideen brahl! woi tizzi woi ne tizzi, bet es pats, kad es kungs buhtu pahr tahdu meschu un leelu pagastu kà juhsu, es zittadi waldiru, un dauds leetas pa-wehletu un jaunu buhschanu ar laudim eegroh-situ, kas tikt jums gan ne patiku, bet it teesham labbas buhtu. —

Jurris. Eij pee wella ar wissu Sakschu semmi un ar sawu mahzitaju! Warr buht ka Deewa wahrdus schis gan pareisi proht teift, bet ko tahds prattihs no mescheem! tahdus neekus ne gribbu ne dsirdeht ne finnaht, lai stahsta kam patikh flausitees. Labbak fakki brahl! ko un kà tu darritu, un kahdas jaunas leetas tu eegroh-situ, ja muhsu kungs buhtu.

Ansis. Papreefsch jums wairs ne dohtu skalla malku, woi tikkai us pussi tik dauds ko taggad dabbijeet; jo ar to meschus it leeliski tehre, skalla duhmi azzis famaita, un laudis aplam drohschi un besprahrti ar skalleem dsihwodami, kas warr isteift un fassaitiht zik ug-guns grehki muhsu semmè jau nahkuschi zaure skalleem? Woi naw teesa? — Ne, skalla malku jums wairs ne dohtu! —

Jurris. Ahre, gattawa funga smakka! tu gremscha! ar ko tad krahnsus aiskursum? Kur wakkards gaischumu nemim kad mums skalla malku wairs ne dohtu? Woi tad kurmeem lihds pa tumsu buhsun grabbstiht? —

Ansis. Ugguni warr uskurt ir bes skalleem it labbi, ar seena woi salma kuschki, ar finalkeem fauseem farrineem woi needream, ar tahsi un misu u. t. j. pr.; to wissi gan labbi prohtat bes mannas teifschanas, un eljes un fwezzes dohd wehl labbaku gaismu ne kà skalli. To warri mannas mahjäss redseht. —

Jurris. Traks! woi tad wisseem tahda fullite, kà tew, brahl! Ahu! kur nabbags semneeks nems ar ko eljes pirktees; kas to dohs! —

Ansis. Kad ne gribb pilfehta pirk, lai mannis pehz paschi taisa eljes, kas nar leela manta, woi skunstiga dahrga leeta, kad tikkai to proht. Bet taisnibu fakkoh, kaimin! kad muhsu semneeki tikkai pussi no tam farwai rihklei atrautu, ko tai paschä pahr leeku wehl eetezzina un ittin par kaunu un grehku, tod pateesi buhs deesgan ar ko eljes pirk, un wairak ne kà waijaga.

Jurris. Te nu afkal wezza dseefma! to gan arri no sawa mahzitaja buhsu mahzijees! — Bet ko tad wehl mums leegsi, kad tu kungs pahr mums buhtu? jel gribbu dsirdeht taru gudribu? —

Ansis. Wehl es jums aisleegtu Fahrtas un gulftehtu lohkus preefsch sehtinahm, ar ko

meschus atkal breefmigi pohsta, un gluschi bes waijadsibas.

Jurris. Ko fakki: bes waijadibas! woi tad pasaule bes fehtinahm warr dsihwoht? —

Ansis. Lai taisa fehtinas, woi tad to leedsu? — bet ar sinnu, kur it nohtigi waijaga, un ne tik aplam dauds un wissas mallu mallas ka taggad wehl pee jums meschineekeem reds. Eij-raug, ka lauzineeki dsihwo un pahrteek kam meschu naw; tee tem mahzigs. Tur fehtinu ne reds ka ap paschahm mahjahn un dahrseem. Kas teem dohs tahdas garris ganneklu gatwas kur lohpus dsenn, tahdus leelus lohkus, lohpu dahrsus ar kahrschu fehtahm, gullfehtahm un stattineem, ka pee jums reds. Tur apschohga mahjas ar waijahn, ko pinn un taisa no kahrfleem un schahdeem tahdeem schaggareem un kruhmu kohkeem. Tahdi schohgi ilgi stahw un mescham naw par sfahdi, tikpat ka stikkalu fehtinas, ko tur labraht taisa no kohku sarreem, kas smukki stahw un stipras. —

Jurris. Sinnu gan, ka smukki stahw un stipras, bet kahds puhlinsch ar waijahn un stikkaleem! kas to warr pabeigt strahdaht? —

Ansis. Ne ka brahl! jums tikkai swescha un par to nepatikhama leeta! zittadi, tizzi, ka masaks darbs un dauds weeglaks ne ka ar juhsu fehtinahm no kahrtahm, gullfehtahm un stattineem. Kur ihsti meschu bads, tur labs faimneeks jaw proht sawu dahrsu un mahjas weetu apwallnoht, it dtsitu plattu grahwri rafdamis; israktu semmi us weenu pusii sweschy, un tad aprauj ar welleneem, smukki pa kahrtam lai welleni wissu wallu opseids no abbahm pussehm un eeselt. Wehl labbaki buhs kad walles wirsu kahdus ehrfschku = woi awei schu =, susteru =, rohschu = woi wilku drihzeklu-kruhminus dehsti. Efkur labba leeta, un darbs un fehtina us muhschigem laikeem; ne ween jauki isskattahs, bet kad ehrfschki jo ar gaddeem beesaki sa-aug, tad stipraku fehtu ne warr atrast, ko aplam ne zilweks, ne lohpi ne mahjas putni, ne patti pohstneeze zuhka ne pahrkahps. Kur tad wehl ohgu gahrdums? —

Jurris. Tas jau gan buhs us tahdu wihs, ka taggad wissur sah kappenes un kapsehtas op-walnoht. Ta irr nudeen labba leeta un ittin gudrs padohms; jo ar fehtahm jaw ne bij it ne kahds gals. Bet pee kappenu wallnem wiss pagasts kohpā strahda, bet kas tad fainneekam dohs tahdu spehku? Ahu brahl! — Wabbols naw ehrglis! —

Ansis. Neba weenā deenā darrams; lai pa-mashtinam strahda, parvatas laikā, scho gadd, un atkal zittā un wehl treschā u. t. j. pr. Kas tad dsenn? Jo leels darbs, jo leels preeks un labbums kad pabeigts. Bet tad arri muhscham wairs ne mescha tehrinsch ne tas pats darbs wairs darrams, ka pee fehtahm. Woi tad lapsa, woi pellite masa sawu allu patti ne is-rohk? — Kas tai nahk par paligu? — Par to nudeen naw behdas. Kad jebkurre labbu leetu tikkai eefahk darriht, gan to arri pabeigs, kad ihsti gribb darriht; bet kad ne mas ne sah, no gruhtuma bihdamees, tad prohti arri gallu ne reds; un ne tew labbums, ne preeks buhs. — Wehl zitti jau noskattijuschi ka muischās darra, un no fungoem mahzijuschees reddelu fehtinas taikht, kas tahdi kohka trallini ko meetu starpā stattu un eefprausch, ainsness gattawas un noleek kur gribb un patihk, un kad —

Jurris. Sinnu, sinnu; muhsu zeenigam fungam sawā ohtrā muischā lohpu dahrsi ar tahdu kustamu fehtu, ka tur sau. Kad lohpi kahdas neddelas tai weetā stahwejschi un to jow labbi eefuhdojuschi, tad nonemm tahs paschas garris reddeles, ainsness un stattu zittā weetā, un eetaif atkal jaunu laidaru lohpeein, ar to paschu fehtinu.

Ansis. Un kad seema klah, kur fehtinu pa-wissam ne waijaga, tad nonemm un atzell pa-gallam nohst, noleek pee mallas un glabba us zittu gaddu, tad darbs atkal gattawas. Sakk, woi naw labba leeta? Kad ruddeni reddeles nonemm un glabba, tad pee mahjahn tahdas garris gatwas wairs naw, ko seemas laikā wehja putteni peedsem pilnas ar sneegu, ko brauzeis holahd kad pa sneega kuppeneem mohkachs un

sawu lohpu nöpuhle, un kas rudsus puhde pa-wassarā.

Jurris. Kà nu ne buhs labba leeta! — bet kur jelle semneeks beigs tahdas reddeles us-taifht? neeki brahl; kungs gan eespehj, tas tik-kai pawehl, tad leeta padarrita; bet semneekam pascham japeedurr naggi pee darba. —

Ansis. Kluss par to; kad saliksi kohpå wissu laiku, zauras deenas, ir wesselas neddelas kà tu ikgaddus pa meschu strahda ittin par weltu, saltumu zeedsains pats lihds ar sawu sirgu, ka-mehr wissus kohkus, stabbus, kahrtas, gull-seytu kohkus, stattinus, meetus un wissas leetas sagahdasi un peerweddisi, kas tew preefsch tawu fehtim pulku waijaga, ko ikgaddus woi no jauna taifi woi peelahpisi — tad it teescham tanní pa-scha laikä weegli ustaifisii kohka tralliaus un red-deles kustamai fehtinai, kas tew derrehs us il-geim gaddeem, un ar ko meschus taupitu kà waijaga.

Jurris. Warr buht! — bet man leekahs paschu fungu taggad dsirdejis. Nuddeen, gatta-wa kunga walloda! Kur to esfi mahzijees? — Woi beest muischä esfi pee sawa Zeeniga? —

Ansis. Esnu gan kad manni fauz, jeb pascham kad waijaga, un no sawa zeeniga kunga jaw daschu labbu padohmu dsirdejis un gudribu smehlis. — Bet kad tu garrisohbs man pahr-metti kunga wallodu par to, ka tew ne wehleju meschus fehseht ar pohtsa fehtinu pulku; ko tad nu teiksi, kad es laudum balkus un kohkus wairs ne dohtu, ar ko seena schkuhnischus taifht us sawahm plawahm meschöö, kà tahdus tag-gad deemschehl wissas mallu mallas wehl pee jums reds. Tè irr atkal mescha pohts ittin lee-lumä. Updohma zilweks! ikweenam leelam fain-neekam juhsu nowaddä ja mas tad 2, bet lab-praht arri 3, ir 4 tahdi seena schkuhnischu us plawahm; wehl arri zittam turrigam kalpa wihrat kahds schkuhnelis. — No teem kohkeem ko tè ittin par weltu nihzina, warr nuddeen wesselu sahdschu usbhuhweht. Kur tad nu wehl tas neisskaitams sarru un schaggaru pulks, us ko sawas seena gubbas leekat, kad tahs us bah-schanu pee schkuhna peerweddeet, ko fauzat: gub-

bas lift us lappahm; ikgaddus, us ikweenu plawu, un preefsch katu schkuhni, jauni sarri un schaggari ar lappahm! un gan fauz par sareem, bet kad ar azzim reds, zif dauids jauni koh-zini, smuidras behrsites, elfschnischu un wissadi lappu kohki lihds nozirsti un appafsch gubbahm tohp likti, tad irr par ko smaggi nöpuhstees mescha deht! Wai Deewix, wai!

Jurris. Ko nu aplam waidi par tahdu masu leetu! — Bet kà tu warri sazziht, ka seena schkuhni par weltu? — Kà tad beigtum seena darbu, un kur mihiu seenu bahsifim un glabbaifim, kad schkuhni ne buhtu turpat us plawas? —

Ansis. Kà tu nu runna, wezzigs wihrs! — Kas tad dohd lauzineekeem kur meschu neravid, schkuhni us katu plawu? Schee woi kaudsi mett turpat plawas, kad tahta woi wissai flapja mukleja weeta, kur ne warr iwest, bet lab-praht seenu ratös sakraij un wesumus tudal us mahjahm aiswedd; tur stahn drohfschaki saglu pehz, un ohts darbs wairs now ar weschanu seemas laikä; un lauzineeki tikpat sawu darbu pabeids, ihstā seena laikä lihds ar jums. To gan ne warr leegtees, ka seena darbs wairak sekfahs, weeglaki strahdaht un plawu ahtraki warr nokohpt kad katrai saws schkuhnichts, ihpascchi flapja gaddä, woi kod mahkuli ahtri sawel-fahs pee debbes un leetus draud. Bet woi ahtraka darba deht mescham tahdu besgalla leelu stahdi buhs darriht? — Updohma pats! — Upasta leeta no tehwu tehweem, schee pohtsa schkuhnischu, kas zellahs no winneem laikeem, kad wehl par dauids meschu bij muhsu semmë, kur no svehreem ne warreja glahbteeg; tobrisid plawas ar schkuhneem taifidami pareisi darrija un it gudri; bet nu zittadi laiki, un ar laiku buhs zilweks gudram palikt. Tad nu arridsan muhsu deenäs meschi jataupj un jakohpj. Tee-scham ne weenu balki wairs, woi grihda kohku jums dohtu preefsch seena schkuhnischem ic. ic., kad es juhsu kungs buhtu.

Jurris. To labpraht tizzu, jo nu skaidri redsu ka ihsts funga gars un tizziba eeksch tew. — (Turplikam wairat.)

Teesas flubbin a schanasa.

Us pawehleschanu tafs *Reiseriftas Majesteetes*, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohp no Wilfeles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassfchanas pee ta lihdschinniga Wilfeles fainmeeka Ennini Didscha buhtu, usaizinati, ar sawahni prassfchanahm un winnu peerahdischanahm lihds htu Juhli f. g. pee schahs teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairb ne taps klausichts.

Wilfeles pagasta teesa, 5tā Juhni 1836.

(T. S.) †† P. Apfelberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 64.) E. Röhlitz, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tafs *Reiseriftas Majesteetes*, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohp no Palangas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassfchanas pee ta Palangas fainmeeka Ehbaineku Fahna Wajnoru buhtu, usaizinati, pee saufeschanas sawas teefas lihds imu September 1836 pee schahs teefas peeteiktees. Palangas pagasta teesa, 1mā Juhni 1836.

(T. S.) ††† Fahsep's Wajnor, pagasta wezzakais.
(Nr. 134.) E. Edon, pagasta teefas frihweris.

To Latweeschu draugu no Baufkas aprinka waizojam, tam par sawu grahmatu pateikdami: arrig tas mums eewehl ar sawu grahmatu muhsu Alvises ispuschkoht, un us tam, aisbildinadamees atbildeht? — Us atbildeschanu gaida

W. Pantenius.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Nihge tanni 22trā Juhni 1836.

	Sudraba naudā.	Rb. Kp.		Sudraba naudā.	Rb. Kp.
3 rubli 57½ kap. papihru naudas geldeja	I —		I pohds lannepu	tappe malkahs ar	80
5 — papihru naudas	I 38		I — linnu labbas surtes — —	—	2 20
I jauns dahlderis	I 32		I — sluktakas surtes — —	—	2 —
I puhrs rudsu . . . . . tappe malkahs ar	I 40		I — tabaka	—	1 —
I — kweeschu	I 80		I — bselves	—	65
I — meeschu	I 10		I — sveesta	—	1 80
I — merschu-putrainu	I 90		I — muzzä filku, preechu muzzä	—	6 30
I — ausu	I 80		I — — wihschnu muzzä	—	6 50
I — kweeschu-miltu	I 20		I — farkanas fahls	—	6 —
I — bihdeletu rudsu-miltu	I 2		I — rupjas leddainas fahls	—	5 —
I — rupju rudsu-miltu	I 40		I — rupjas baltas fahls	—	4 10
I — sirau	I 60		I — smalkas fahls	—	4 —
I — linnu-feklas	I 50		50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu-feklas	I 50		warra nauda stahw ar papihres naudu weenā		
I — limmenu	I 5		malka.		

Brihw drifteh t.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofzehr von Braunschweig, grahm, paerluhtvtais,
No. 315.